

ਸੁਰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਕਦੇ-ਕਦੇ ਲੋਕ ਥਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਦਮ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਆਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਵੇਰੇ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਗਦਿਆਂ ਹੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਵੱਜਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਪਾਉਂਦੇ। ਧਿਆਨ ਨਾ ਲਗਾ ਸਕਣਾ ਇੱਕ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਤਣਾਉ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਤਣਾਉ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਅਰੰਭਕ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਤਾਏ ਗਏ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੱਖ ਸਕਣ।

ਅਧਿਆਇ 15 ਅਤੇ 16, ਜੋ ਕ੍ਰੈਪ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ, ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ 15, ਜੋ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਅਧਿਆਇ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਟੋਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਧਿਆਇ 16 ਕਟੋਰਿਆਂ ਦੇ ਉਲੱਠੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਅਸੀਂ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਹੋ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਨਿੱਤ ਹਨ ਪਰ ਅਣਡਿੱਠ ਵਸਤਾਂ ਨਿੱਤ ਹਨ” (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:18)। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 15 ਵਿੱਚ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ “ਅਣਡਿੱਠ” ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸੱਤ ਬਵਾਂ ਲਏ ਹੋਏ ਸੱਤ ਸੁਰਗ ਦੂਤ (15:1)

ਮੈਂ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਚਰਜ ਡਿੱਠਾ ਅਰਥਾਤ ਸੱਤ ਦੂਤ ਬਵਾਂ ਲਏ ਹੋਏ ਖਲੋਤੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛੇਕੜਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕ੍ਰੈਪ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ।

ਆਇਤ 1. ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, **ਮੈਂ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਚਰਜ ਡਿੱਠਾ।** ਨਿਸ਼ਾਨ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ (12:1 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। **ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਚਰਜ** ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ “ਨਿਸ਼ਾਨ” ਜਿਹੜਾ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਇਸਤਤੀ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਸੂਰਜ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ (12:1), ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇੱਕ

ਵੱਡਾ ਭਾਰਾ ਲਾਲ ਅਜਗਰ ਸੀ (12:3)। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੀ, ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਤੀਜਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ। ਪਹਿਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਲੈਕਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ; ਦੂਜਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸ਼ਤਾਨੀ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅੰਤਿਮ ਜਿੱਤ ਦਾ ਸੀ।

ਇਹ “ਨਿਸ਼ਾਨ” ਇਹ ਸੀ ਭਈ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ: **ਸੱਤ ਦੂਤ ਬਵਾਂ ਲਏ ਹੋਏ ਖਲੋਤੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਛੇਕੜਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ।** ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ “ਬਵਾਂ” ਆਇਤ 7 ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; ਆਇਤ 1 ਇਸ ਪੂਰੇ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਇਤ ਸੱਤ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਚਰਣ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਚਰਣ ਸੱਤ ਮੋਹਰਾਂ ਸਨ (ਅਧਿਆਇ 4 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ), ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚਰਣ ਸੱਤ ਤੁਰੀਆਂ ਸਨ (ਅਧਿਆਇ 8 ਤੋਂ 11 ਤੱਕ)। ਤੀਜੇ ਚਰਣ ਨੂੰ 15:1 ਵਿੱਚ **ਸੱਤ ਬਵਾਂ** ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਬਵਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸ ਬਵਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਿਸਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਈਆਂ ਸਨ – ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ “ਦਸ ਪਾਠਾਂ ਵਾਲਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਫਿਰਉਨ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਸੀ।”¹ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇਆਂ ਵਿੱਚ “ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਕੂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬ ਸਿਰ ਉਪਯੋਗ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।”² ਅਧਿਆਇ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਾਰੀ ਕਟੋਰਿਆਂ ਨੂੰ “ਬਵਾਂ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (15:1, 6, 8; 16:9, 21)। ਕੂਚ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਦਸ ਬਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਬਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਟੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਬਵਾ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਲਹੂ ਬਣ ਜਾਣਾ (ਕੂਚ 7:14-25), ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਕਟੋਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 16:3-7)।

ਦੂਜੀ ਬਵਾ, ਦੇਸ ਦਾ ਡੱਡੂਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਣਾ (ਕੂਚ 8:1-15), ਸ਼ਾਇਦ ਤਿੰਨ ਡੱਡੂਆਂ ਦੀ ਮੂਰਤ ਦਾ ਸੁਝਾਉ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 16:13)।

ਛੇਵੀਂ ਬਵਾ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਉੱਤੇ ਫੇੜੇ ਨਿਕਲਣਾ (ਕੂਚ 9:8-12), ਪਹਿਲੇ ਕਟੋਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 16:2)।

ਸੱਤਵੀਂ ਬਵਾ, ਮਿਸਰ ਦੇਸ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗੜੇ ਪੈਣ (ਕੂਚ 9:18-35), ਨੂੰ “ਗੜਿਆਂ ਦੀ ਬਵਾ” ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 16:21) ਜਿਹੜੀ ਸੱਤਵਾਂ ਕਟੋਰਾ ਉਲੱਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਆਈ ਸੀ।

ਨੌਵੀਂ ਬਵਾ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਉੱਤੇ ਛਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਰਾ (ਕੂਚ 10:21-29), ਪੰਜਵੇਂ ਕਟੋਰੇ ਦੇ ਅਨੁਰੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 16:10, 11)।

“ਬਵਾਂ” ਦਾ ਰੂਪਕ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (9:20; 11:6), ਪਰ ਇਹ ਬਵਾਂ ਅਨੋਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਛੇਕੜਲੀਆਂ** ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਇਹ ਕਟੋਰੇ ਜਾਂ ਬਵਾਂ “**ਛੇਕੜਲੀਆਂ** ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ **ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ**” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। KJV ਵਿੱਚ “ਭਰ ਗਿਆ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ NKJV ਵਿੱਚ “ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ” ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਜਿਹੜੀ $\tau\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\omega$ (ਟੇਲੇਓ) ਤੋਂ

ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ **ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਅਰਥ “ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ” ਜਾਂ “ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ”³ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਕੰਮ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ “ਭਰਪੂਰੀ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ, ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹੈ।”⁴ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਆਖਿਆ, “ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ!” (ਯੂਹੰਨਾ 19:30)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭਕੁਝ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਪਤ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਉੱਥੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੇ ਕਵਚ ਨੂੰ ਤੋੜਣ ਲਈ ਸਭਕੁਝ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੋ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ “ਸੰਪੂਰਨ” ਕਰੇ। ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਬਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ 18:4, 8; 21:9; 22:18 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ – ਪਰ ਇਹ ਆਇਤਾਂ ਅਧਿਆਇ 16 ਦੀਆਂ ਬਵਾਂ ਵੱਲ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਬਵਾਂ ਨੂੰ “ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰੇ . . . ਜਿਹੜੇ . . . ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ” (15:7) ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਆਉ ਦੇ ਤਿੰਨ ਚਰਣ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਂਤਰ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਚੱਕਰ 1 – ਮੋਹਰਾਂ ਤੇੜੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਪਰਕਾਸ਼ਨ।

ਚੱਕਰ 2 – ਤੁਰੀਆਂ ਫੂਕੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਚਿਤਾਉਣੀ।

ਚੱਕਰ 3 – ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਉਲੱਦੇ ਗਏ: ਸਜਾ।

ਤੁਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਟੋਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇੜਤਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (16:1 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ), ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। *ਤੁਰੀਆਂ* ਦਾ ਅਸਰ ਕੇਵਲ ਧਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿਰਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ (8:7-12; 9:15, 18), ਜਦਕਿ *ਕਟੋਰਿਆਂ* ਦੇ ਅਸਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ; ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਉਲੱਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 7 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਕੱਚ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ (15:2-4)

²ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰ ਜਾਣੇ ਕੱਚ ਦਾ ਵੇਖਿਆ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਸ ਦਰਿੰਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੇ ਅੰਗ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹ ਪਾਈ ਮੈਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਬਾਬ ਫੜੀ ਕੱਚ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਵੇਖਿਆ। ³ਅਤੇ ਓਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਾਸ ਮੂਸਾ ਦਾ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਖਦੇ ਹਨ, - ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ, ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਅਚਰਜ ਹਨ ਤੇਰੇ ਕੰਮ! ਹੇ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਜਥਾਰਥ ਅਤੇ ਸਤ ਹਨ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ! ‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਕੋਣ ਤੈਥੋਂ ਨਾ ਡਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾ ਕਰੇਗਾ? ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈਂ ਸੇ

ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਆਉਣ ਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਕੰਮ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ!

ਕਿਉਂਕਿ ਬਵਾਂ ਲਏ ਹੋਏ ਦੂਤਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੇ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਉਂਦਾ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 2-4)। ਤਿੰਨਾਂ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬੰਦਗੀ ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ: 4 ਅਤੇ 5 ਅਧਿਆਵਾਂ ਨੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਸੱਤ ਮੋਰਚਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਸਾ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਸੀ (4:8-11; 5:8-14)। ਸੱਤ ਤੁਰੀਆਂ ਦੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਰੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ (8:2) ਤੁਰੀਆਂ ਵਜਾਉਣ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ (8:6, 7), ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਪੜੀਆਂ (8:3, 4)। ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਗੁਆਉਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿ “ਸਾਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ “ਕਰ” ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ।

ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 15 ਵਿੱਚ ਸੁਰਗੀ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ 14 ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਣਾਂ ਦੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭਨਾਂ ਬਚਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸ਼ਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਭਾਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਏ ਸਨ: (1) ਇਹ ਦਰਸ਼ਣ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਭਾਗ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ – ਕ੍ਰੇਥ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲੱਦਣਾ। (2) “ਸਮੁੰਦਰੀ” ਸੀਮਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ (4:6; 15:2); ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, “ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੁੰਦਰ ਨਹੀਂ” ਹੋਵੇਗਾ (21:1)। (3) ਜਦੋਂ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਕਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (15:4)।

ਫਿਰ ਵੀ, ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਣ ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 2 ਤੋਂ 4 ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਫ਼ਤਹ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

ਆਇਤ 2. ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰ ਜਾਣੇ ਕੱਚ ਦਾ ਵੇਖਿਆ ਜਿਹ ਦੋ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਸ ਦਰਿੰਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੇ ਅੰਗ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹ ਪਾਈ ਮੈਂ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਬਾਬ ਫੜੀ ਕੱਚ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਵੇਖਿਆ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ, ਤਾਕੀਦਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਜੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਤਾਕੀਦ ਜਾਣੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਰਤੋ

ਜਾਣ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4:6 ਵਿੱਚ, “ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਲੇਰ ਵਰਗਾ ਕੱਚ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰ . . .” ਸੀ। ਉਸ ਵਚਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਮਿਲਨਸਾਰ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹਨ (4:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਅਧਿਆਇ 15 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵੇਰਵਾ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਕੱਚ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ: ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਦੇਣਗੇ, ਜਾਂ ਅੱਗ ਸਮੁੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁਕਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਗ “ਬਿਪਤਾ ਦੇ ਲਾਂਬੂ” (1 ਪਤਰਸ 4:12) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਫਤਹ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਜਰੇ ਸਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਲਾਂਬੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਲੱਦਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 16:8, 9)। ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਕੂਚ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ, ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਚ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਇੱਕ ਆਤਮਿਕ ਲਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਖੋਸ਼ਕ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਸਮੇਂ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ “ਅੱਗ” ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਦੁਧੀਆ ਪੱਥਰ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੱਥਰ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕੱਚ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਖਲੋਤੇ” ਹਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਬੰਧਕ ἔπι (ਐਪੀ) ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਤੇ” (NASB) ਜਾਂ “ਲਾਗੇ” (NIV) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਰਥ “ਤੇ” ਜਾਂ “ਉੱਤੇ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਤੱਕ” ਜਾਂ “ਲਾਗੇ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਲਾਗੇ” ਜਾਂ “ਨਾਲ” ਹੈ, ਲਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਫਤਹ ਪਾਏ ਹੋਏ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ NASB ਬਾਈਬਲ ਦੇ “ਤੇ” ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਲਈਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਫਤਹਮੰਦ ਹੋ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ “ਤੇ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਸੰਦਰਭ “ਲਾਗੇ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਕੌਣ ਖਲੋਤਾ ਹੈ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਸ ਦਰਿੰਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੇ ਅੰਗ ਉੱਤੇ ਫਤਹ ਪਾਈ। ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦੇ ਅੰਗ (13:18 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ) ਉਹ “ਦਾਗ” ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਦਰਿੰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (13:16, 17)। ਦਰਿੰਦੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸੀ, ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਮੌਤ ਤੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 15 ਵਿੱਚ ਸੂਰਗੀ ਅਰਾਧਕਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਣ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਮੌਤ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਨ (2:10)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਫਤਹਮੰਦ ਹੋ ਕੇ ਖਲੋਤੇ ਸਨ। ਮੁਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਤਹ ਦਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹੱਸਮੁਖ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੇਲ

ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਵੱਲ ਨੂੰ ਅਗੇ ਵਧੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋਣ।⁵

ਫ਼ਤਹ ਪਾਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਬਾਬ ਫੜੇ ਸਨ**। ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਰਬਾਬ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੇ ਵਾਰ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ (5:8; 14:2); ਇਹ ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਵਾਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਬਾਬ ਜਥਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹਨ (5:8 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਬਾਬ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਬਾਬ ਵਜਾਏ। ਬਲਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ **ਗੀਤ ਗਾਇਆ**। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਬਰਟਸ ਪੀਟਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਜਥਾਰਥਵਾਦ” 15 ਅਤੇ 16 ਅਧਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ “ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ” ਹੈ: “ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕਰੋਧ ਨੂੰ ਕਟੋਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਸੂਰਜ ਤੇ ਉਲੱਦ ਸਕਦਾ ਸੀ?”⁶ ਜੌਰਜ ਲੈਡ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਰਬਾਬ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸਤਤ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ ਹਨ।”⁷ ਰੇਅ ਸੱਮਰਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਬਾਬ “ਉਸਤਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ” ਹਨ।⁸ ਐਲਫਰੈਡ ਪਲੱਮਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ “ਸੁਰਗੀ ਰਾਗਾਂ” ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।⁹

ਆਇਤਾਂ 3, 4. ਆਇਤ 3 ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਗੀ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਫ਼ਤਹ ਪਾਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਗਾ ਰਹੀ ਸੀ: **ਅਤੇ ਓਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਾਸ ਮੂਸਾ ਦਾ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਖਦੇ ਹਨ**। ਮੂਸਾ ਦਾ ਅਕਸਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਾਸ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਕੂਚ 14:31; ਯਹੋਸ਼ੁਆ 14:7; 1 ਇਤਹਾਸ 6:49; ਦਾਨੀਏਲ 9:11)। ਲੈਡ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਵਿਆਕਰਣ ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਇੱਕ ਮੂਸਾ ਦਾ ਗੀਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਲੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ। ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਤਹ ਪਾਏ ਲੋਕ ਫ਼ਤਹ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸੰਤ ਗਾਉਣਾ ਜਾਣਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ।¹⁰

“ਮੂਸਾ ਦਾ ਗੀਤ” ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਐਉਂ ਇਸਰਾਏਲ ਨੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਵੇਖਿਆ ਜਿਹੜਾ ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਮਿਸਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਯਹੋਵਾਹ ਕੋਲੋਂ ਡਰ ਗਏ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਸ ਮੂਸਾ ਉੱਤੇ ਪਰਤੀਤ ਕੀਤੀ। ਤਦ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਏਹ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ - ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਗਾਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅੱਤ ਉੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਵਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਮੇਰਾ ਬਲ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਭਜਨ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸੋਭਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਾਂਗਾ। . . . ਤੈਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਪਰਜਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਹ ਨੂੰ ਤੈਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤੈਂ ਆਪਣੇ ਬਲ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾ ਦਿੱਤਾ (ਕੂਚ 14:31-15:2, 13)।

“ਇਹ ਗੀਤ . . . ਸਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਸਿਨਾਰੋਗ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਹਰ ਯਹੂਦੀ ਭਗਤ ਦੇ ਬੋਧ ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।”¹¹ ਮੂਸਾ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ

ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਸਨ ਜੋ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 15:3, 4; ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 32; 33 ਅਤੇ ਜ਼ਬੂਰ 90 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਯਹੂਦੀ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੂਸਾ ਨੇ 91-100 ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖੇ ਸਨ।

ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ 15:3 ਵਿੱਚ ਫ਼ਤਹ ਦੇ ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੱਬੀਆਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹਾ ਦਾ “ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਖ਼ਰੀ” ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।¹² ਜਿਵੇਂ ਫ਼ਿਰਉਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚ ਕੇ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਫ਼ਤਹ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਕੈਸਰ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਚ ਕੇ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫ਼ਤਹ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਸੀ: ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਸੀ; ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਦੁਖਾਂਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਫ਼ਤਹ ਸੀ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੌਸਲਾ ਸੀ; ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਗੀਤ ਸੀ।¹³

ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫ਼ਤਹ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਬਚ ਨੇ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੀਤ ਗਾਇਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗੀਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮ-ਪੁਰਖ ਪੜਨਾਂਵ (“ਅਸੀਂ,” “ਸਾਨੂੰ,” “ਸਾਡਾ”) ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੇ – ਸਿਰਫ ਮੱਧਮ-ਪੁਰਖ ਪੜਨਾਂਵ (“ਤੁਸੀਂ,” “ਤੁਹਾਡਾ”) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ:

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ, ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਅਚਰਜ ਹਨ ਤੇਰੇ ਕੰਮ! ਹੇ ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਜਥਾਰਥ ਅਤੇ ਸਤ ਹਨ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ! ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਕੋਣ ਤੈਥੋਂ ਨਾ ਡਰੇਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾ ਕਰੇਗਾ? ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈਂ ਸੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਆਉਣ ਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗੀਆਂ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਕੰਮ ਪਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ!

ਇਹ ਗੀਤ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਲਾਈਨਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸਮਰੂਪਤਾ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਲਾਈਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਲਾਈਨ ਹੈ: ਇਸ ਗੀਤ ਨੇ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਕਲ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ (ਜ਼ਬੂਰ 92:5; 98:1; 111:2; 139:14)

ਤੀਜੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਲਾਈਨ (ਜ਼ਬੂਰ 145:17)

ਪੰਜਵੀਂ ਲਾਈਨ (ਜ਼ਬੂਰ 86:9)

ਛੇਵੀਂ ਲਾਈਨ (1 ਸਮੂਏਲ 2:2; ਜ਼ਬੂਰ 99:3; 111:9)

ਸਤਵੀਂ ਲਾਈਨ (ਜ਼ਬੂਰ 86:9)

ਅਠਵੀਂ ਲਾਈਨ (ਜ਼ਬੂਰ 98:2)।

“ਇਹ ਗੀਤ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ [ਸੰਗ੍ਰਹਿ] ਹੈ, ਪਰ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਮਸੀਹੀ ਆਸ਼ਾਵਾਦ ਦਾ

ਇੱਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੀਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।¹⁴

ਜੌਰਜ ਲੈਡ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ” ਕਿਹਾ ਸੀ।¹⁵ ਇਹ ਗੀਤ ਤਿੰਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਆਇਤ 3)। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤ 3)। ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਸ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ (ਆਇਤ 4)।

ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਬਣਨ ਦਾ ਗੁਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਵੇਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਵਾਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:18)। ਰੋਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ **ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ** ਹੈ। ਮੂਲ ਸਮੱਸਿਆ **ਕੋਮਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ** (ἐπινοῶν, *ਏਥਨੋਨ*) ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ” (ἀγιῶν, *ਹੇਗੀਓਨ*) ਹੈ। NIV ਵਿੱਚ “ਯੁੱਗਾਂ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ” (αἰώνων, *ਆਈਓਨੋਨ*) ਹੈ। ਫਰਕ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ; ਪਰਮੇਸੁਰ **ਸਾਰਿਆਂ** ਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ।

ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਇਕੱਲਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈਂ ਵਾਕ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇੜਿਓਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ:

... ਪਵਿੱਤਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਪਾਪ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਯਸਾਯਾਹ 59:1, 2)। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਕਿ ਪਾਪ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਨੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮਨਮਾਨੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪੂਰਨ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਪਾਪ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਤਰਕਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹⁶

ਕਈਆਂ ਨੇ **ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੀਆਂ** ਕਥਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਮੱਤੀ 7:13, 14)। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵੱਲ ਆਉਣਗੇ (ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 5:9; 7:9)। “ਸਾਰੇ” ਸ਼ਬਦ ਕਈ ਵਾਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 3:5)। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ, ਹਰ ਗੋਡਾ ਨਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ “ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:10, 11)। ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਰਾਟ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ।

ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈਕਲ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ (15:5-8)

ਇਹ ਦੋ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਹੈਕਲ ਜਿਹੜੀ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ

ਖੇਲੀ ਗਈ। ⁶ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਤ ਦੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੱਤ ਬਵਾਂ ਸਨ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਚਮਕਦੀ ਕਤਾਨ ਪਹਿਨੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪੇਟੀ ਛਾਤੀ ਦੁਆਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇ। ⁷ਅਤੇ ਚੋਹਾਂ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰੇ ਫੜਾਏ ਜਿਹੜੇ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ⁸ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤੇਜ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਹੈਕਲ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਉਹਨਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਓਨਾ ਚਿਰ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾ ਨਾ ਸੱਕਿਆ।

ਆਇਤ 5. ਇਹ ਆਇਤ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਰੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਇਹ ਦੋ ਮਗਰੋਂ ਮੈਂ ਡਿੱਠਾ ਅਤੇ ਸਾਖੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਹੈਕਲ ਜਿਹੜੀ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਖੇਲੀ ਗਈ। ਕੂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਉਸ ਤੰਬੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਵੇਖਿਆ ਜੋ ਸੀਨਈ ਪਰਬਤ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਜਾੜ ਦੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਸਾਖੀ [ਜਾਂ ਗਵਾਹੀ] ਦਾ ਤੰਬੂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਕੂਚ 38:21; ਗਿਣਤੀ 1:50; ਵੇਖੋ ਗਿਣਤੀ 9:15; 17:7; 18:2; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 7:44) ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਤਖਤੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਦਸ ਹੁਕਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਤਖਤੀਆਂ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਅਟੱਲ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਠੋਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਖੀ” ਦਿੰਦੀਆਂ ਸਨ।¹⁷

ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਹੈਕਲ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਸ਼ਬਦ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉਲਝਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸੀਂ ਹੈਕਲ ਅਤੇ ਤੰਬੂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਢਾਂਚੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈਕਲ ਨੇ ਤੰਬੂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਹੈਕਲ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ναός* (*ਨਾਓਸ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਹੈਕਲ ਜਾਂ ਤੰਬੂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਸਾਖੀ ਦੇ ਸੁਰਗੀ ਤੰਬੂ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ” ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, *ਨਾਓਸ* ਸ਼ਾਇਦ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ, ਉਹ ਕਮਰਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਖੀ ਦਾ ਸੰਦੂਕ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਖਤੀਆਂ ਸਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ, ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 6. ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਖੇਲਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਰਗੀ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਸੀ: ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਤ ਦੂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੱਤ ਬਵਾਂ ਸਨ . . . ਹੈਕਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇ, ਅਰਥਾਤ “ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ” (*ਨਾਓਸ*) ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲੇ। 11:19 ਵਿੱਚ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਨੇਮ ਦਾ ਸੰਦੂਕ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਖੇਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਵਾਰ, ਉਦੇਸ਼ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਕਲਣ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਏ ਸਨ।

ਦੂਤਾਂ ਦਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਚਮਕਦੀ ਕਤਾਨ ਪਹਿਨੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪੇਟੀ ਛਾਤੀ ਦੁਆਲੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰੇ ਫੜਾਏ ਹੋਇਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਵਰਣਨ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਚਮਕਦੀ ਕਤਾਨ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, “ਜਾਮਾ ਪਹਿਨੇ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਦੁਆਲੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਪੇਟੀ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸੀ” (1:13); ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ

ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਜਕੀ ਪੁਸ਼ਾਕ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਭਵ ਹੈ (1:13 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਆਇਤ 7. “ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ [ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ] ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ . . . ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ? ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ?”¹⁸ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਨਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਹੰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। **ਅਤੇ ਚੋਹਾਂ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਓਹਨਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸੱਤ ਕਟੋਰੇ ਫੜਾਏ ਜਿਹੜੇ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।**

ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਚਾਰ ਜੰਤੂ “ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਦੁਆਲੇ” (4:6) – ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ (4:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਟੋਰੇ ਲੈਣਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ। ਚੋਹਾਂ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਜੰਤੂ ਨੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਟੋਰੇ ਦਿੱਤੇ? ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਚੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ “ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ” ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਘੁੜਸਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ (6:1, 3, 5, 7)। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ “ਨਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ” ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੋਧ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਲਿਆਂਦੇ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਜੰਤੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇੰਨਾ ਕਟੋਰਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਮਹੱਤਵ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਜੰਤੂ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੁਝ ਕਟੋਰੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੰਤੂ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਸੱਤ ਦੂਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚੋਲਾ ਬਣਨ ਦਾ ਕੋਈ “ਡੂੰਘਾ” ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਟੋਰੇ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *φιάλας* (*ਫੀਆਲਾਸ*, *φιάλη*, ਤੋਂ ਫਿਲੇ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖਾਲੀ ਥਾਲੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਭਾਡਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ “ਛੋਟੀਆਂ ਸੀਸੀਆਂ” ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਛੋਟੇ, ਤੰਗ ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਟੋਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਜਿੱਥੇ ਚੱਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਕੋਲ “ਧੂਪ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸੋਨੇ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਹਨ” (5:8)। ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਠਕ ਫੇਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਟੋਰੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ (ਵੇਖੋ 15:1; 16:1, 19)। “ਕ੍ਰੋਧ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ὀργή* (*ਓਰਗੇ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਖਤਰਨਾਕ ਗੁੱਸਾ, ਜੋਸ਼,”¹⁹ “ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਤੇਜਿਤ ਹਾਲਤ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿੱਚੋਂ ਕ੍ਰੋਧ ਦਾ ਧਮਾਕਾ”²⁰ ਵਾਈਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਆਮ ਸ਼ਬਦ “ਗੁਸੇ,” *ὀργή* (*ਓਰਗੇ*) ਅਤੇ *ਓਰਗੇ* ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ *ਓਰਗੇ* ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ “ਮਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਥਿਰ ਜਾਂ

ਸਥਾਈ ਹਾਲਤਾ ਕਿਹਾ ਹੈ।²¹ ਭ੍ਰਮੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਦਰਿੰਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਆਇਤ 7 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਹੈ: ਦਰਿੰਦਾ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਦਰਿੰਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 8. ਆਰੰਭਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਖ਼ਰੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵੇਰਵਾ ਹੈ: **ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਤੇਜ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਹੈਕਲ** [ਜਾਂ “ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ”] **ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਓਹਨਾਂ ਸੱਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਬਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਓਨਾ ਚਿਰ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾ ਨਾ ਸੱਕਿਆ।** ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤੰਬੂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਝ 40:34, 35 ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

. . . ਬੱਦਲ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਉੱਤੇ ਛਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨੇ ਡੇਹਰੇ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂ ਮੂਸਾ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚ ਵੜ ਨਾ ਸੱਕਿਆ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬੱਦਲ ਉਸ ਉੱਤੇ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨੇ ਡੇਹਰੇ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

ਤਦ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹੈਕਲ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 8:10, 11; 2 ਇਤਹਾਸ 5:13, 14)। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਵਾਲਾ ਯਸਾਯਾਹ 6:4 ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਬੀ ਨੇ ਹੈਕਲ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ।

ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 15 ਦੇ ਦਰਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪਰਤਾਪ ਨੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰਗੀ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੜ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਕਟੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਲੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਿਆਂ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ, ਕੋਈ ਵੀ – ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਦੂਤ – ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਯਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਮੌਕੇ ਦਾ ਦਿਨ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ।

ਕ੍ਰੋਧ ਦੇ ਕਟੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ:

1. ਅੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।
2. ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
3. ਦੂਤ ਤੰਬੂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਆਏ।
4. ਕਟੋਰੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।
5. ਜੰਤੂ ਨੇ ਕਟੋਰੇ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ।
6. ਧੂੰਏਂ ਨੇ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰੰਭਕ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਹਰ ਸਮੇਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ – ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ

ਰੋਕੇਗੀ।

ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। “ਪਰੰਤੂ ਜਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ‘ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅੱਖੀਂ ਨਾ ਵੇਖੀਆਂ, ਨਾ ਕੰਨੀਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਨਾ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ’” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:9; ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ (ਅਧਿਆਇ 15)

ਇਸ ਪਾਠ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ “ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਗੀਤ।” ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ “ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਗੀਤ” ਅਤੇ “ਫਤਹ ਦਾ ਗੀਤ।” ਜੀ. ਆਰ. ਬੀਸਲੀ-ਮੁਰੇ “ਨੇ ਆਖਰੀ ਕੂਚ” ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਧਿਆਇ 15 ਵਿੱਚ ਕੂਚ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।²² ਰਾਲਫ ਅਰਲ ਨੇ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਇਹ ਰੂਪਰੇਖਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ: (1) ਉਡੀਕਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤ (ਆਇਤ 1); (2) ਫਤਹ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸੰਤ (ਆਇਤਾਂ 2-4); (3) ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲੇ ਦੂਤ (ਆਇਤਾਂ 5-8)।²³ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪਰੇਖਾ ਕੁੰਜੀ ਸ਼ਬਦ “ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ: (1) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ (ਆਇਤ 1); (2) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ (ਆਇਤਾਂ 2-4); (3) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ (ਆਇਤਾਂ 5-8)।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਤੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਅਧਿਆਇ 15 ਤੇ ਚੋਣਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਦਿਆਂ, ਅਧਿਆਇ 15 ਅਤੇ 16 ਅਧਿਆਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਬਕ ਸਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਰਫ ਗੀਤ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ (ਆਇਤਾਂ 2-4)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਬੰਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ – ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ (ਅਧਿਆਇ 15)

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਸਾਨੂੰ ਈਰਾਨ, ਈਰਾਕ ਅਜੇਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਸਰਾਏਲ ਜਾਂ ਮਿਸਰ, ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ, ਜਾਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ।²⁴ ਬਲਕਿ, ਇਹ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰੰਭਕ ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 15 ਦੀਆਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: (1) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਹੈ; (2) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; (3) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ – ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਚਾਈਆਂ ਹਨ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇਲ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। “ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਰਲ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਹਨ” (ਰੋਮੀਆਂ 8:28)। ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੋਗੇ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੋ (15:3, 4)

ਆਇਤਾਂ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਗੀਤ ਤੋਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਅਸੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ, ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰਗੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਸਾਡੀ ਬੰਦਗੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ – ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਸੀਂ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬੁਰੀ ਹੈ; ਸਾਨੂੰ “ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ” ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 10:24)। ਫਿਰ ਵੀ, “ਆਪਣੇ ਆਪ” ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਖੁਰਾਕ ਸਾਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਭੁੱਖਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਹੀਣ ਕਰਕੇ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਕਰਾਂਗੇ।

ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯਹੋਸ਼ਾਫਾਟ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: “ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਿਉ ਦਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਕੀ ਤੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਹੀਂ? ਅਤੇ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ? ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਏਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਟਾਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸੱਕਦਾ” (2 ਇਤਹਾਸ 20:6)। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ – ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੌਨ ਰਿੰਸੇ ਦੁਆਰਾ 16 ਸਤੰਬਰ 1990 ਵਿੱਚ, ਸਦਰਨ ਹਿਲਸ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ ਵਿੱਚ “ਦ ਲਾਸਟ ਵਰਡ ਆਨ ਸਕਰਿਪਚਰ” ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼। ²ਜੀ. ਬੀ. ਕੋਅਰਡ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਪਰਕਾਸ ਆਫ ਸੇਂਟ ਜੌਨ ਦ ਡਿਵਾਈਨ*, ਹਾਰਪਰਜ਼ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼, ਸੇਧ, ਹੈਨਰੀ ਚੈਡਵਿਕ (ਲੰਡਨ: ਐਡਮ ਐਂਡ ਚਾਰਲਸ ਬਲੈਕ, 1966), 197. ³ਦ *ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗਰੀਕ ਲੈਕਸੀਕਨ* (ਲੰਡਨ: ਸੈਮੂਏਲ ਬੈਗਸਟਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, 1971), 401. ⁴ਜੋਮਸ ਐਮ. ਈਫਰਡ, *ਪਰਕਾਸ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਅਬਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1989), 97. ⁵ਟਰਟੂਲੀਅਨ ਦ *ਮਾਰਟੀਡਮ ਆਫ ਪਰਪੈਚੁਆ ਐਂਡ ਫੈਲਿਸੀਟਸ* 6.1. ⁶ਅਲਬਰਟਸ ਪੀਟਰਜ਼, *ਸਟੈਂਡੀਜ਼ ਇਨ ਦ ਪਰਕਾਸ ਆਫ ਸੇਂਟ ਜੌਨ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1954), 243. ⁷ਜੌਰਜ ਐਲਡਨ ਲੈਡ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਪਰਕਾਸ ਆਫ ਸੇਂਟ ਜੌਨ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ.

ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1972), 204-5. ⁸ਰੇਅ ਸੱਮਰਜ਼, *ਵਰਥੀ ਇਜ ਦ ਲੈਬ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਬਰੋਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1951), 184. ⁹ਐਲਫਰੈਡ ਪਲੱਮਰ, *ਪਰਕਾਸ਼*, ਦ ਪੁਲਪਿਟ ਕਮੇਂਟਰੀ, ਸੇਧ, ਐਚ. ਡੀ. ਐਮ. ਸਪੈਂਸ ਅਤੇ ਜੋਜ਼ਫ ਐਸ. ਐਕਸੈਲ, ਜਿਲਦ 22 (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1950), 382. ¹⁰ਲੈਡ, 205.

¹¹ਰੋਬਰਟ ਮਾਊਸ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ਼*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੇਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਪਾ. ਐਫ. ਐਫ. ਬਰੂਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1977), 287. ¹²ਮਾਰਟਿਨ ਐਚ. ਫਰੈਂਜਮਨ, *ਦ ਪਰਕਾਸ਼ ਟੂ ਜੌਨ* (ਸੇਂਟ ਲੂਇਸ: ਕੇਨਕੋਰਡੀਆ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1976), 105. ¹³ਐਲਬਰਟ ਐਚ. ਬਲਡਿੰਗਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ *ਪਰੀਚਿੰਗ ਫਰਾਮ ਪਰਕਾਸ਼: ਟਾਇਮਲੀ ਮੈਸੇਜਸ ਫਾਰ ਟਰੱਬਲਡ ਹਾਰਟਸ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜ਼ੋਡਰਵਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1960), 84. ¹⁴ਕੇਅਰਡ, 198. ਕੇਅਰਡ ਨੇ "ਸੰਗ੍ਰਿਹ" ਦੀ ਥਾਂ "ਸੈਂਟੇ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। "ਸੈਂਟੇ" ਕਈ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਹੈ। ¹⁵ਲੈਡ, 205. ¹⁶ਡੇਵਿਡ ਰੇਪਰ, *ਜੀਸਸ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਐਂਡ ਹਿਮ ਕਰੂਸੀਫਾਈਡ* (ਅਰਵਾਡਾ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ: ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਕੰਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 1976), 41. ¹⁷ਡੀ. ਟੀ. ਨਾਈਲਸ, *ਐਨ ਸੀਇੰਗ ਦਿ ਇਨਵਿਜੀਬਲ: ਏ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ਼* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬਰੱਦਰਜ਼, ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1961), 84. ¹⁸ਜਿਮ ਮੈਕਗਿਊਗਨ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ਼*, ਲੁਕਿੰਗ ਇੰਟੂ ਦ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਲੱਬੋਕ, ਟੈਕਸਾਸ: ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਬਲੀਕਲ ਸੋਰਸਸ, 1976), 229. ¹⁹ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਲੀਟ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 688. ²⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 26.

²¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ²²ਜੀ. ਆਰ. ਬੀਸਲੀ-ਮੁਰੇ, *ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਪਰਕਾਸ਼*, ਦ ਨਿਊ ਸੈਂਚੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਕਮੇਂਟਰੀ, ਸੇਧ, ਮੈਥਿਊ ਬਲੈਕ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1974), 233. ²³ਰਾਲਫ ਅਰਲ, "ਪਰਕਾਸ਼," ਇਨ *ਹਿਬਰੂਜ਼ ਥਰੂ ਪਰਕਾਸ਼*, ਬੀਕਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੇਂਟਰੀ (ਕਾਨਸਸ ਸਿਟੀ, ਮਿਸੋਰੀ: ਬੀਕਨ ਹਿਲ ਪ੍ਰੈਸ, 1967), 10:584-86 ਵਿੱਚ ਰਾਲਫ ਅਰਲ, "ਪਰਕਾਸ਼।" ²⁴ਮਿਲੋ ਹੈਡਵਿਨ, *ਦਿ ਓਵਰਕਮਰਸ: ਸਰਮਨਜ਼ ਆਨ ਪਰਕਾਸ਼* (ਅਰਲਿੰਗਟਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ, ਮਿਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ), 157.